

Päätös erityisen kuntajakoselvityksen toimittamisesta sekä kuntajakoselvittäjän asettamisesta**TAUSTA**

Kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain 63a §:n mukaan kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi. Velvoite syntyy, jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan talouden tunnusluvut ovat olennaisesti ja toistuvasti koko maan vastaavia tunnuslukuja heikommalla ja ovat kahtena vuonna peräkkäin alittaneet valtioneuvoston asetuksella (205/2011) säädetyt raja-arvot.

Valtiovarainministeriö asetti 8.8.2013 kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain 63a §:n mukaisen Jalasjärven kuntaa koskevan arviointiryhmän, jonka tehtävänä oli tehdä laissa tarkoitettu selvitys kunnan mahdollisuuksista turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut.

Arviointiryhmä katsoi selvityksessään, että Jalasjärven kunnalla ei ole edellytyksiä palvelujen järjestämiseen ja turvaamiseen kuntalaisille itsenäisenä kuntana tulevaisuudessa. Jalasjärven taloudellinen tilanne on niin haastava, että kuntarakenteen tarkasteleminen on syytä aloittaa välittömästi. **Arviointiryhmä ehdotti 14.10.2013 Jalasjärven kuntalaisten palvelujen järjestämisen turvaamiseksi kuntarakennelain 15 §:n mukaista erityistä kuntajakoselvitystä kunnan yhdistämiseksi isompaan kokonaisuuteen mahdollisimman pian.** Lisäksi arviointiryhmä ehdotti, että kunta jatkaa edelleen talouden tarkastelutyöryhmän esittämiä omia toimenpiteitään sekä toteuttaa tasapainottamisohjelmassa olevia toimenpiteitä etuajassa kunnan rahoituksen riittävyyden ja vakavaraisuuden parantamiseksi.

KUNTIEN KUULEMINEN

Kuntarakennelain 15 §:n mukaan valtiovarainministeriön on kuultava asianomaisia kuntia ennen erityisen kuntajakoselvityksen määrittämistä alueelle.

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Jalasjärven kunnalta, Kurikan kaupungilta ja Seinäjoen kaupungilta lausuntoa osallistumisesta erityiseen kuntajakoselvitykseen.

Valtiovarainministeriö pyysi lisäksi em. kunnilta lausuntoa kuntajakoselvittäjästä. Valtiovarainministeriö esitti, että kuntajakoselvittäjäksi nimitettäisiin FL Janne Antikainen.

Lausunnot

Jalasjärven kunta toteaa kunnanvaltuuston 19.12.2013 päätökseen perustuen, että se hyväksyy kuntarakennelain 4 luvun mukaisen erityisen kuntajakoselvityksen asettamisen. Ehdotettu toteutusaika on Jalasjärven kunnan näkemyksen mukaan kuitenkin aivan liian lyhyt ja kunta vaatii kuukauden lisäaikaa selvityksen tekemiseen. Jalasjärven kunnan näkemyksen mukaan kuntaliitoksen realistinen ajankohta on aikaisintaan 2017. Jalasjärven kunta vaatii, että selvityksen tekijäksi määrätään riippumaton henkilö ja muu henkilö kuin esitetty Janne Antikainen.

Kurikan kaupunki toteaa kaupunginhallituksen 20.12.2013 päätökseen perustuen, että kaupunginvaltuusto on päättänyt 24.9.2012 että Seinäjoen, Kurikan ja Jalasjärven kesken käynnistetään kuntarakenneselvitys ja samassa yhteydessä tehdään Jalasjärven ja Kurikan kahdenvälinen kuntarakenneselvitys. Jalasjärvi ja Kurikka ovat samaan seutukuntaan kuuluvina tehneet perinteisesti yhteistyötä ja molemmilla on sama historiallinen yhteys. Kunnista muodostuisi kuntarakennelain mukainen yli 20.000 asukkaan kunta, joka on elinvoimainen ja omaa hyvät kehittämisedellytykset. Kunnat ovat toteuttaneet yhteistyössä peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän ja maaseutuelinkeinon palvelut (noin 60 % käyttötalousmenoista). Molempien kuntien käyttötaloudet ovat kunnossa. Kurikan taloudellinen kantokyky on hyvä.

Kaupunginhallitus päätti esittää lausuntonaan, että Kurikan kaupunki osallistuu kuntarakennelain 4 luvun mukaiseen erityiseen kuntajakoselvitykseen Jalasjärven kunnan kanssa. Kaupunki esittää kuntajakoselvittäjäksi konsulttijohtaja Hannu Räsästä ja toteaa, että hän on erittäin kokenut kuntaselvittäjä eikä ole jäävi selvittäjäksi.

Seinäjoen kaupunki toteaa kaupunginhallituksen 16.12.2013 päätökseen perustuen, että kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 26.8.2013 § 99 Seinäjoen kaupunkistrategian vuosille 2013–2020. Strategian mukaisesti Seinäjoki on valmis uusiin kuntaliitoksiin ja näkee kuntaliitokset osana rakenteellista kehittämistä. Kuntaliitoksia tarvitaan koko Etelä-Pohjanmaan alueella niin, että maakuntaan muodostuu vahvojen peruskuntien verkosto.

Seinäjoen kaupunki on tehnyt ministeriölle selvitysaluetta koskevan ilmoituksen, jonka mukaan se on strategiansa mukaisesti valmis kuntaliitoksiin. Seinäjoen kaupunki osallistuu kahden välisiin kuntaliitosselvityksiin niiden kuntien kanssa, jotka ovat siihen valmiita.

Jalasjärven kunnan, Kurikan kaupungin ja Seinäjoen kaupungin kesken on tehty kuntien itse käynnistämä kuntarakenneselvitys vuoden 2013 aikana. Selvitysmies Janne Antikainen on jättänyt ehdotuksensa kunnille 27.11.2013.

Seinäjoen kaupunki pitää valtiovarainministeriön esitystä siitä, että kuntajakoselvittäjäksi nimitetään FL Janne Antikainen erittäin luontevana ottaen huomioon hänen aikaisemmin tekemänsä työn ao. kuntien kuntarakenneselvityksessä. Kaupunginhallitus päätti lausuntonaan valtiovarainministeriölle todeta, että Seinäjoen kaupunki hyväksyy valtiovarainministeriön esityksen mukaisesti kuntarakennelain (1698/2009) 4 luvun mukaisen erityisen kuntajakoselvityksen

asettamisen sekä sen, että kuntajakoselvittäjäksi nimitetään FL Janne Antikainen.

PÄÄTÖS

Kuntarakennelain 15 §:n mukaan kuntajaon muuttamista koskevan asian laajuuden tai vaikeuden johdosta taikka muusta perustellusta syystä ministeriö voi määrätä toimitettavaksi erityisen kuntajakoselvityksen, jota varten ministeriö asettaa kyseessä olevia kuntia kuultuaan yhden tai useamman kuntajakoselvittäjän.

Erityinen kuntajakoselvitys voidaan määrätä toimitettavaksi ministeriön aloitteesta, kunnan esityksestä tai jos vähintään 20 prosenttia kunnan äänioikeutetuista asukkaista tekee esityksen erityisen kuntajakoselvityksen toimittamisesta. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 63 a §:ssä tarkoitetussa menettelyssä ollutta erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevaa kuntaa koskeva erityinen kuntajakoselvitys voi tulla vireille myös arviointiryhmän ehdotuksesta.

Valtiovarainministeriö määrää kuntarakennelain 15 §:n perusteella toimitettavaksi erityisen kuntajakoselvityksen Jalasjärven kunnan ja Seinäjoen kaupungin välillä.

Samalla ministeriö asettaa kuntajakoselvittäjäksi FL Janne Antikaisen. Selvitykseen tullaan myöhemmin asettamaan toinen kuntajakoselvittäjä.

Selvitysalueen rajauksessa on otettu huomioon erityisesti alueen pitkän aikavälin kantokyky. Jalasjärven kunnalla ja Kurikan kaupungilla on mahdollisuus toteuttaa keskinäinen kuntaliitosselvitys valtuustojensa päätösten mukaisesti erityisen kuntajakoselvityksen rinnalla.

Tehtävä

Selvittäjien on suoritettava kuntarakennelain 16 a §:ssä tarkoitettu erityinen kuntajakoselvitys.

Selvityksen tehtävänä on toteuttaa erityinen kuntajakoselvitys kunnan asukkaiden lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi siten, että mahdollinen yhdistyminen voisi tulla voimaan 1.1.2015.

Jos kuntajakoselvittäjät katsovat selvityksen perusteella, että muutos on arviointimenettelyssä esitetyllä tavalla välttämätön erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan asukkaiden lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi, kuntajakoselvittäjien on tehtävä muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustoille kuntarakennelain 16 a §:n mukainen ehdotus kuntien yhdistymisestä sekä kuntarakennelain 8 §:ssä tarkoitettu yhdistymissopimus.

Jos kaikkien muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustot hyväksyvät selvittäjien ehdotuksen, kunnat tekevät selvittäjien ehdotuksen mukaisen yhteisen esityksen kuntajaon muuttamisesta ministeriölle. Muutoin selvittäjät toimittavat esityksensä kuntajaon muuttamisesta ministeriölle.

Toimikausi

Selvitystyö alkaa 9.1.2014 ja päättyy selvityksen valmistuttua, kuitenkin viimeistään 28.2.2014 mennessä.

Selvitystyön organisointi

Selvittäjät toimivat virkavastuulla, ja heillä on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada viranomaisilta tehtävänsä suorittamista varten tarpeelliset kuntien ja kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen hallintoa ja taloutta koskevat tiedot sekä muuta apua.

Selvittäjät ja asianomaiset kunnat voivat asettaa selvittäjiä paikallisessa asiantuntemuksessa ja jatkuvassa vuorovaikutuksessa avustavan neuvotteluelimen ja valmisteluryhmiä.

Selvittäjien yhteyshenkilö valtiovarainministeriössä on neuvotteleva virkamies Anu Hernesmaa.

Selvitystyön rahoitus

Selvitys rahoitetaan valtiovarainministeriön talousarvion momentilta 28.90.31.4.

MUUTOKSENHAKU

Kuntarakennelain 15 §:ssä tarkoitettuun ministeriön päätökseen, joka koskee erityisen kuntajakoselvityksen määräämistä, ei kuntarakennelain 55 §:n 2 momentin mukaan saa erikseen hakea muutosta.

Henna Virkkunen
Hallinto- ja kuntaministeri

Päivi Laajala
Osastopäällikkö, ylijohtaja

Jakelu

Mainitut kunnat